

EŞ – ŞÂFÎ

Şâfî, Allah-ü Zülcelâl'in ism-i şerifidir. Şifa veren; maddî manevî, bedenî ruhî bütün hastalıklara şifa veren demektir.

İnsan ruh ve beden olmak üzere iki yönlü bir varlıktır. Bilindiği gibi bedeninin de ruhunun da çeşitli hastalıkları vardır. İşte bu iki yönümüzde de hastalıklara şifa verecek ancak Hz. Allah'tır. Şâfî isminin tecellîsi ile her türlü hastalık şifa bulur.

Şu bir temel katedir ki Mevlâ, her şeyde olduğu gibi hastalığın şifa bulması için de sebepler yaratmıştır. Bu sebepler kanalı ile hastalara şifa ihsan eder. Sebepleri yaratan, Müsebbib'ül esbâb, Allah Teâlâ'dır. Bu sebepleri keşfedip tedavi olmayı öğreten yine O'dur. Bu yalnız insanlara mahsus bir şey de değildir. Bütün canlıları Allah (c.c), Hâdî ismiyle şifa bulmaya yönlendirir. Ebu's-Suud Efendi, tefsirinde; efî denilen, bin sene yaşayan bir cins yılanın bin seneyi ikmal ettikten sonra gözlerine körlük arız olduğunu, gözlerinin devasının bahçelerde bulunan "razdane" adlı bir otu gözlerine sürmek olduğunu, gözlerine körlük gelen yılanın Cenab-ı Hakk'ın ona hidayet edip yol göstermesiyle, hatta kendisiyle o otun bulunduğu mahal arasında on günlük mesafe olsa bile o "razdane"yi arayıp, bulup gözlerine sürüp biiznillah gözlerinin açıldığını anlatır.

Bedenî hastalıkların tedavi edilme yollarını Allah tıp ilmi vasıtasıyla insanlara bildirir. Bedenî hastalıkların çaresi, hekimlerdir. O hekimlere bu ilmi bahşeden yüce Mevlâ, onlara bunu öğretebilecek akıllı, fikri, yetenekleri ihsan edip o yeteneklerini inkişaf ettirenlerin anlayış ve idrakini arttırıp, onları insanların ve cümle mahlûkatın dertlerine çare bulmaya vesile kılmıştır. Onların Allah'ın izni ile ve O'nun takdir ettiği kadar anlayıp, teşhis koyup, gereken tedavi yolları ile hastanın şifa bulmasına çalışması ve şifasına sebebiyet vereceği ümit edilen ilaçları yine Yüce Yaratıcı'nın yarattığı şeylerden tertip edip hastaya sunması sonucu Mevlâ dilerse o sebeplere Şâfî ismi ile tecellî eder ve hasta iyileşir. Mevlâ dilemezse, Şâfî ismi tecellî etmezse, bütün bu çabalardan hiçbir netice alınmaz. Meselâ iki kişi aynı hastalığa duçar olur, her ikisini de aynı hekim tedavi eder. Sonuçta biri şifa bulup sağlığına kavuştuğu halde diğeri şifa bulmayabilir. Hatta o hastalık ölümüne sebep olabilir. Şâfî ismini iyi anlamak lazım. Her ism-i ilâhiye olduğu gibi bu ism-i şerife de kuvvetli iman etmek elzemdir. İnsan şifayı hekimden veya ilaçtan bilse; falan kişi kurtardı, filan ilaç iyileştirdi diye itikad edip öyle kabullense, Allah'ın Şâfî isminin tecellî ettiğini düşünmese, hesaba katmasa, maazallah "şirk-i hafî"ye yani gizli şirke düşeceğinden korkulur. Kur'an-ı Kerîm'de bu husus İbrahim (a.s)'in dilinden bize aktarılır:

"Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur." ¹ Peygamberimiz (s.a.v) de "Allah Teâlâ verdiği herhangi bir derdin şifasını da verir." ² buyurmuşlardır.

Evet, arza esma-i ilâhi ile tecellî eden Yüce Allah, Şâfî ismi ile gerek nebatat, gerek su, hava ve çeşitli gıdalar³ yolu ile dilediği zaman, dilediği şeyi sebep eder, o sebeplere de Şâfî ism-i şerifi ile tecellî ederse hasta şifâyâb olur. Bazen de maddî sebepler etkisiz kalırken, bir dua, münâcât, bir ayet, bazı esmâ-i ilâhînin zikredilmesi gibi manevî yoldan da şifa gelebilir. Gerek zahîrî sebepler, ilaçlar, ameliyatlar, perhizler vs. gibi, gerekse dualar, münâcâtlar, Kur'an-ı Kerîm'den okunan ayetler ve bazı esma-i ilâhînin zikredilmesi vs. gibi sebeplere yapışmak kulun vazifesi olduğu gibi bu hususta kula düşen çok uyanık olması gereken bir husus da "Mevlâ dilerse sebeplere tesir ettirir, Şâfî isminin tecellîsi zuhur eder, değilse, bütün sebepler etkisiz kalır" bilincinde olmaktır, Şâfî ismine tam bir itikatla iman etmektir ki tehlikeye düşülmesin.

Sebepleri yaratan da Allah, sebeplere tesir halk eden de Allah'tır. Bazen, hikmete binaen başvuru olan sebepler tesirsiz kalır, şifa vermez. Bu durumda da Allah'ın Hakîm ismi şerifi ile hadiselerle bakıp: "Muhakkak ki; böyle olmasında bir hikmet vardır. Hikmetinden sual olunmaz" deyip, Sabûr ismine sarılıp sabırlı olmaya gayret etmelidir.

Manevî hastalıklara gelince; başta en büyük maraz küfürdür. "... Kur'an o kimselere hidayet ve şifadır ki o kimseler Kur'an'a iman ettiler..." ⁴ Çünkü Kur'an emraz-ı kalbiyeyi (kalbî hastalıklar) bihakkın izale edicidir. Kur'an'ın "hidayet" olması, her türlü

¹ Şuârâ:80

² Buhari, Kitabu't-tıb, 1920 no'lu hadis

³ Nahl:69, ayette bal hakkında "Onda insanlar için şifa vardır" buyrulmuştur

⁴ Fussilet: 44

hayrata delâlet edip her saadete irşad etmesidir. "Şifâ" olması da, iman edip Kur'an'a kalbini, aklını açan, can kulağıyla dinleyenler ve özüne sindirip mucibince amel edenler için küfür ve cehalet hastalıklarından kurtarmasıdır.

En büyük marazlardan biri de münafıklıktır. Kur'an'da bunlar için "Onların kalplerinde bir hastalık (maraz) vardır"⁵ buyrulur kalbî marazları bildirilmiştir.

Bu büyük marazlardan kurtulmanın yegâne çaresi imandır. Kişinin, bu marazlardan iman edip kurtulsa da; imanlı kişilerin de yine pek çok marazları olabileceğini haber veren Cenab-ı Hakk, elbette yarattığı kulunun durumunu hakkıyla bilendir. Rabbimiz, bu kalbî marazların neler olduğunu ve ancak Kur'an'ın sunduğu reçete ile şifayâb olunabileceğini bildiriyor. Kur'an'a müracaat edip, Kur'an'ın bildirdiği üzere gereken manevî ilaçlar alınır, manevî perhizlere riayet edilirse yani Kur'an reçetesi güzel tatbik edilirse biiznillah şifa bulunacağını teminatını veriyor.

"Ey insanlar! Size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerdekine bir şifa, müminler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir."⁶

"Biz Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir..."⁷ Yani Kur'an'da beyan buyrulan ahkâm, emraz-ı batiniyye mesabesinde olan batıl itikad gibi ve emraz-ı zahiriye⁸ olan ahlâk-ı zemimeyi izale etmek gibi hem Hakk yoluna itikad etmeye hem de ahlâk-ı hamideye (güzel ahlâk) irşad ettiğinden; ehl-i iman için Kur'an-ı Kerîm ayn-ı "şifa"dır ve ahkâm-ı ile amel ettikleri için memba-ı rahmettir. Böyleleri için Kur'an'ın şifa membaı olduğu ve içenlerin manen şifa bulacağı açık seçik bildiriliyor.

Kalbî marazlardan bazıları şunlardır: Dünya sevgisi, gaflet, cehalet, tûl-i emel, tembellik, miskinlik, kibir, ucub, kin, hased, buhl (cimrilik), nefisperestlik, hayasızlık, merhametsizlik vs.

Bütün bu kalbî marazlardan tek kurtuluş çaresi Resul-i Zîşan'ın getirdiği ve uygulayıp canlı olarak yaşadığı Kur'an anayasası ve Kur'an reçetesi, sünnet-i Resulullah reçetesini tatbik etmektir.

Yüce Allah bedeni marazlara dilerse şifa verir, dilerse vermez. Bu dünyanın imtihan yeri olması hesabı ile bazen bedenî marazlar şifa bulmayabilir. Bunun da bizce meçhul olan pek çok sebepleri vardır. Bir hadis-i şerifte: "Hiçbir müslüman yoktur ki, ona hastalık isabet etmesin, ancak Allah Teâlâ onun hatalarını ve günahlarını; ağacın yapraklarının döküldüğü gibi döker" diyen Yüce Nebî (s.a.v) bu sıra ışık tutmuştur.⁹

"... Sizin için daha hayırlı olduğu halde bir şeyi sevmemeniz, sizin için daha kötü olduğu halde bir şeyi sevmeniz de mümkündür. Allah bilir, siz bilmezsiniz."¹⁰ buyurarak Allah, bizim her şeyin sırrını anlayamayacağımıza işaret ediyor. Hikmetlerden bazı işaretler verilse de daha ziyade sır olan iç yüzünün ancak ahirette bilineceğinin mesajları veriliyor.

Batınî, manevîyatımızla ilgili marazlara gelince; tedavisinin mutlaka şifa ile neticeleneceğinin müjdesi var. Kur'an'a mürâcât eden her ferdin Kur'an'dan aldığı manevî ilacı kullanıp gereken usule göre tedavi yollarını tatbik ettiği takdirde şifâyâb olacağını Rabb'ül âlemîn vaad ediyor. Yeter ki insan hastalığının teşhisini koysun. Bu hastalıklardan kurtulma çarelerine koyulup, Kur'a eczanesine müracaat ederek gereken ilacı alsın, Resulullah'ın önderliğinde tedaviye koyulsun. Biiznillah kısa zamanda kalbî marazlardan kurtulup şifa bulur. Yeter ki; ciddi bir vaziyette, sadakatle, hakikî doktor Yüce Resul'ün getirip takdim ettiği reçeteyi, bildirdiği üzere tatbik etsin.

Evet, Kur'an, kalb hastalıklarını ve kurtuluş yollarını, tedavi yöntemlerini, ilaçlarını ve nasıl uygulanacağını beyan eder. Maraz mesabesinde olan her bir kötü vasfın yerini hayırlı vasıfların alacağını ilan eder. Meselâ, buhlün yerini cömertlik, kibrin yerini tevazu, cehlin yerini ilim, inadın yerini afv ve müsamaha vs.

Şu muhakkak ki; kalbî marazlar cümlesinden olan tüm kötü vasıflar, ancak Kur'an ve sünnet-i Resulullah'ın membaından alınan iksirlerle tedavi edilebilir. Rabbimiz, Şâfi isminin maddî manevî tecellîlerine cümlemizi mazhar eylesin. Âmin.

⁵ Bakara:10

⁶ Yunus:57

⁷ İsra:82

⁸ emraz-ı batiniyye: içteki hastalıklar; emraz-ı zahiriye: dıştaki hastalıklar

⁹ Buharî, Kitab'ül Merdâ, 1910 no'lu hadis

¹⁰ Bakara:216